

Centrum Prewencji Terrorystycznej ABW

<https://tpcoe.gov.pl/cpt/materialy/1799,Informacje-dot-procesu-radykalizacji.html>
2021-09-18, 14:45

Informacje dot. procesu radykalizacji

Radykalizacja jest procesem, w którym osoba lub grupa, pod wpływem różnych czynników, przybiera coraz bardziej skrajne poglądy i zaczyna akceptować wykorzystanie przemocy w celu realizacji swoich zamiarów lub zaimplementowania swoich przekonań.

W wyniku radykalizacji osoba może uznać, że jedynym sposobem realizacji swoich zamiarów jest terroryzm. Motywacje mogą być różne – polityczne, religijne, ideologiczne albo osobiste. Czynnikiem wspólnym jest chęć bezprawnego użycia siły przeciwko osobom lub mieniu w celu zastraszenia i/lub wymuszenia określonej reakcji na danej grupie ludności lub całym państwie.

Nikt nie rodzi się terrorystą. Terrorystą człowiek może się stać w wyniku procesu radykalizacji.

Reagowanie na radykalizację pomaga zapobiec zagrożeniom terrorystycznym.

Na każdym etapie procesu radykalizacji można zareagować!

Nikt nie rodzi się terrorystą. Terrorystą człowiek może się stać poprzez proces radykalizacji.

Na decyzję o przeprowadzeniu zamachu może wpłynąć wiele różnych czynników, a sprawcą ataku może zostać osoba, która nie wyróżniała się wcześniej agresywnym zachowaniem. Niezależnie od tego, czy radykalizacja jest krótka i gwałtowna, czy też długofalowa, może prowadzić właśnie do terroryzmu.

W celu skutecznego zapobiegania atakom terrorystycznym kluczowa jest umiejętność szybkiego rozpoznawania i przeciwdziałania objawom radykalizacji, nie tylko przez służby, ale również przez wszystkich obywateli.

Rozpoznanie zmiany zachowania wśród osób z naszego otoczenia i zakwalifikowanie jej jako radykalizacji nie jest proste. Poniżej przedstawiamy tzw. *Barometr zachowań*, który zawiera przykłady zachowań wskazujące na proces radykalizacji danej osoby:

Niegroźne zachowanie

Kategoria obejmuje różnorodne zachowania związane z zaangażowaniem politycznym, religijnym i wspólnotowym, które charakteryzują się pokojową formą i wykorzystaniem demokratycznych środków wyrazu. Jeżeli dana osoba zachowuje się w opisany poniżej sposób, nie powinno budzić to Twoich obaw.

Kłóci się z bliskimi osobami aby bronić swoich racji i przekonań.

Przyjmuje widoczne znaki (tradycyjne ubrania, długa broda, ogolona głowa, symbole religijne, określone tatuaże itp.), aby wyrazić

swoją tożsamość lub poczucie przynależności do wybranej grupy.

Jest aktywna w mediach społecznościowych.

Zajmuje wyraźnie określone stanowisko i dyskutuje o sprawach związanych ze społecznością, daną grupą lub indywidualnymi osobami.

Wyraża żywe zainteresowanie bieżącymi sprawami krajowymi i międzynarodowymi.

Zwiększa swoje zaangażowanie w praktyki religijne lub w aktywność polityczną.

Zmienia wyznanie lub nabiera nowe przekonania ideologiczne lub polityczne.

Nalega na przestrzeganie określonej diety i innych zakazów wynikających z przekonań religijnych lub politycznych.

Wyraża potrzebę doznania nowych wrażeń i przygód.

Wyraża potrzebę walczenia z niesprawiedliwością.

Problematic behavior

Ta kategoria obejmuje zachowania, które świadczą o złym samopoczuciu danej osoby. Jeżeli zachowuje się ona w opisany poniżej sposób, to oznacza, że coraz mocniej utożsamia się z wybraną sprawą lub ideologią, co prowadzi do istotnych zmian w jej stylu życia.

Wyraża spolaryzowane poglądy, których nie chce poddać pod dyskusję.

Jej zachowanie zaczyna powodować konflikty w życiu rodzinnym.

Fascynuje się teoriami spiskowymi i opowiada o nich.

Zaczyna izolować się od rodziny i (lub) znajomych.

Nagle zmienia swoje nawyki.

Ma poczucie odrzucenia i bycia ofiarą.

Uporczywie głosi swoje religijne lub polityczne przekonania.

Odrzuca zasady obowiązujące w organizacji, z którą była związana (szkoła, praca, drużyna sportowa itp.).

Odmawia udziału w zajęciach grupowych lub rezygnuje z kontaktów z innymi osobami z powodu: poglądów, rasy, koloru skóry, wyznania lub płci.

Wyraża potrzebę dominacji lub kontroli nad innymi osobami.

Nie chce zmienić swoich poglądów i uznać innych punktów widzenia.

Niepokojące zachowanie

Kategoria obejmuje zachowania, które można wiązać z początkiem zaangażowania danej osoby w radykalną działalność. Charakteryzuje się dużą nieufnością do świata zewnętrznego oraz przewagą poglądów legitymizujących użycie przemocy do osiągnięcia własnych celów.

Całkowicie zrywa więzi z rodziną i (lub) znajomymi oraz utrzymuje relacje wyłącznie z nowo poznanymi osobami.

Usprawiedliwia użycie przemocy w celu obrony sprawy lub ideologii.

Ukrywa nowy styl życia lub system wartości przed członkami rodziny i bliskimi.

Nawiązuje relacje z osobami lub grupami o poglądach ekstremistycznych.

Nagle traci zainteresowanie szkołą lub pracą.

Używa symboli i znaków związanych z ekstremistycznymi ugrupowaniami.

Wierzy w nagły koniec świata, męczeństwo lub inne mesjanistyczne wizje.

Wyraża nienawiść wobec innych osób lub grup.

Alarmujące zachowanie

Ta kategoria obejmuje zachowania świadczące o niezwykle silnym przywiązaniu danej osoby do ideologii lub sprawy, które doprowadziło ją do przekonania, że przemoc jest jedynym możliwym i skutecznym środkiem działania.

Bierze udział w działaniach grupy ekstremistycznej (materialnie, finansowo lub fizycznie).

Rekrutuje lub namawia osoby do przyłączenia się do grupy ekstremistycznej lub ekstremistycznego przedsięwzięcia.

Kontaktuje się z grupami lub osobami znanymi ze skrajnych poglądów (również przez Internet).

Wzmacnia swoje przekonania przez odwiedzanie radykalnych stron i forów internetowych.

Planuje lub popełnia akty przemocy inspirowane radykalnymi poglądami.

Interesuje się bronią i (lub) materiałami wybuchowymi, bezprawnie stara się je nabyć lub uczy się nimi posługiwać.

Planuje podróż do strefy konfliktu lub regionu, w którym aktywne są grupy ekstremistyczne lub terrorystyczne.

Jak przeciwdziałać radykalizacji?

Jeżeli zauważysz, że osoba z Twojego otoczenia się radykalizuje, postaraj się zrozumieć jej problemy i przedstawić alternatywne sposoby rozwiązania sytuacji. Spróbuj zniechęcić ją od popadania w skrajności przez perswazję, a także zaangażuj jej najbliższych do tego zadania. Nie wdawaj się w spory i nie wyśmiewaj jej poglądów, gdyż może to tylko utwierdzić tę osobę w swoich przekonaniach i przyspieszyć radykalizację. Nie ma jednego sposobu na zatrzymanie lub odwrócenie procesu radykalizacji, jednak najgorsze co możemy zrobić to zignorować problem i nie podjąć żadnych działań.

Jeśli jednak osoba przejawia zachowanie opisane w kategorii zachowań alarmujących - poinformuj służby! Świadczy ono o bardzo zaawansowanej radykalizacji, która może skłonić osobę do popełnienia aktu przemocy. Twoja właściwa reakcja może uratować życie!

Wербalizacja chęci dokonania ataku może pojawić się już na etapie radykalizacji, przygotowań do ataku lub tuż przed przeprowadzeniem samego ataku. Jeżeli zachowanie i inne czynniki wskazują na radykalizację danej osoby, a ta sugeruje chęć zabicia danej osoby (osób) lub dokonania innego czynu o charakterze terrorystycznym lub kryminalnym, bądź na ten temat

żartuje, nie lekceważ tego typu komunikatów –
zadzwoń pod numer 112!

Analiza zamachów terrorystycznych, które miały miejsce w ostatnich latach w Europie wykazała, że niektórzy ze sprawców informowali członków swojej najbliższej rodziny lub znajomych o chęci przeprowadzenia ataku lub wręcz namawiali ich do współpracy. Niestety, te zachowania były często bagatelizowane. Bliskie osoby nie chciały też przekazywać informacji o zagrożeniu ze strachu przed potencjalnymi konsekwencjami oraz dla ochrony swoich najbliższych.

[Następny](#)